

2021-10-20

Remissvar: SOU 2021:59 Vägen till tillgänglighet – långsiktig, strategisk och i samverkan

Svenska Psykiatriska Föreningen (SPF) tackar för möjligheten att yttra sig över rubricerade remiss.

Slutsats: SPF ställer sig bakom utredningens förslag om att hälso- och sjukvårdsrådgivningen ska bli mer nationellt likartad och göra sjukvårdsrådgivningen mer tillgänglig och enhetlig för alla Sveriges invånare. Det är även angeläget att hitta sätt att minska väntetiderna, särskilt inom psykiatrin och primärvården.

Kommentarer:

*** Snabba informationsvägar:**

- Vid kris och katastrof där det är av största vikt att aktuell och tillförlitlig information snabbt kommer ut till medborgarna för att förebygga ryktesspridning och desinformation. Det kan annars leda till oro hos befolkningen med långsiktiga negativa konsekvenser som belastar både den enskilde och samhället. SPF samtycker tillförslagen om en mer nationellt likriktad informationskanal.
- Informationsflödet behöver samplaneras med ett totalförsvarsarbete och dess organisation.
- Behovet av ett nationellt digitalt dokumentationssystem är mycket angeläget för att underlätta det administrativa arbetet. Det är en förutsättning för att kunna fullfölja remissens förslag.

*** Minska värdköer:**

- Det är viktigt att prioritera arbetet med att minska värdköerna och öka tillgängligheten. För att nå dit behövs självklart statistik över väntetider. Samtidigt vill SPF framföra att sjukvården redan idag är hårt pressat av administration. Det ska inte åligga hälso- och sjukvårdspersonal att offra patientkontaktid med ytterligare registreringar. Detta behöver ske på annat sätt; till exempel inbyggt i digitala system. Hälso- och sjukvårdspersonal behöver snarare minskad administration och förbättrade journalsystem för att kunna ägna mer tid åt renodlat patientarbete och genom det minska väntetiderna. Förbättrad arbetsmiljö och rekrytering inom vissa specialiteter, till exempel psykiatrin och primärvården, tål också att betonas.

- Tillgängligheten ska bland annat mätas genom tid till nybesök och återbesök. Det bör beaktas att viktiga initiala patientbedömningar kan därför komma att utföras av personal med lägre kompetens. Detta bör undvikas. Risken för det kan vara större inom till exempel vuxenpsykiatri och BUP på grund av bemanningsproblem, vilket kan leda till felaktiga bedömningar och behandlingar.

* Krisledning behöver övas:

- De föreslagna beredskapssektorernas arbete (sid 72) behöver tydliggöras vilken roll de utövar i händelse av överbelastning inom viktiga samhällsviktiga verksamheter. I händelse av terrorattacker eller masskadehändelser och åtföljande psykiatriska symptom i populationen finns det inte tydliggjort kring hantering av ledning, omhändertagande och vägledning för en drabbad och ångestfylld population.
- Detta behöver framöver inplaneras för samövning där också respektive psykiatriska vårdinrättningar ingår, för att inte överbelasta dessa akutmottagningar med sökande som i stället kan beredas hjälp via psykosociala närmiljön, kyrka, kommunala insatser. Psykiatri kan då fokusera på att behandla de som behöver akut psykiatrisk hjälp.
- Länsstyrelsens sammanhållande funktion behöver tydliggöras i detta sammanhang och framför allt behöver detta övas för att utvärdera krisledningsförmågan.

För Svenska Psykiatriska Föreningen

Linda Martinik
Sekreterare,

Cave Sinai
ledamot